

GODKENDELSE AF KLINISK UNDERVISINGSSTED

DETTE DOKUMENTET BESTÅR AF:

- 1. GRUNDLAG FOR GODKENDELSE TIL KLINISK UNDERVISNING**
- 2. GENEREL KLINISK STUDIEPLAN TIL MODUL 4**

GENERELLE KRITERIER FOR GODKENDELSE TIL KLINISKE UNDERVISINGSSTEDER¹

Et klinisk undervisningssted er et ledelsesmæssigt afgrænset område inden for sundhedsområdet eller det sociale område, der af uddannelsesinstitutionen er godkendt som undervisningssted for sygeplejestuderende. Ledelsen på det kliniske undervisningssted er ansvarlig for at sikre rammer og vilkår, som et godkendt klinisk undervisningssted skal leve op til.

Godkendelsen af et klinisk undervisningssted gælder for tre år og godkendelsen er skriftlig. Godkendelsen varetages på de tre uddannelsesinstitutioners vegne af den Kliniske Koordinationsenhed (KKE).

Hvis der sker ændringer i godkendelsesperioden, der får væsentlige konsekvenser for de studerendes kliniske undervisning og modtagelse af nye studerende, skal ledelsen af det kliniske undervisningssted orientere den Kliniske Koordinationsenhed herom.

Hvis der sker ændringer i godkendelsesperioden, der får væsentlige konsekvenser for de studerendes kliniske undervisning og modtagelse af nye studerende, kan uddannelsesinstitutionen trække en godkendelse tilbage. Endvidere kan en godkendelse undtagelsesvis meddeles betinget med henblik på, at det kliniske undervisningssted inden for en nærmere afgrænset periode skal indfri godkendelseskravene.

Godkendelsesdokumentet er godkendt i RKU d. 21. november 2014.

Revideret den 14.01.15.

¹ Jf. Studieordning for uddannelsen til professionsbachelor i sygepleje, afsnit 7: *Kriterier for godkendelse af klinisk undervisningssteder.*

GRUNDLAG FOR GODKENDELSE TIL KLINISK UNDERVISNING

REDEGØRELSE AF ORGANISATORISKE OG LEDELSESMÆSSIGE FORHOLD

Organisatoriske grundlag, rammer og vilkår

Betegnelse for det kliniske undervisningssted:

Rigshospitalet, Hjertecenter/HC, Thorax-anæstesiologisk klinik:

<https://www.rigshospitalet.dk/afdelinger-og-klinikker/hjerte/thoraxanaesthesiologisk-klinik/Sider/default.aspx>

Thorax-anæstesiologiske klinik består af:

- Intensivafsnit 4141 (modul 4 studerende kan kun være i klinik her)
- Operationsafsnit 3043

Hvem har det ledelsesmæssige ansvar?:

Navn: Lise Henriques

Stilling: Oversygeplejerske

E-mailadresse: lise.henriques@regionh.dk

Hvem har det uddannelsesmæssige ansvar for det område der søges godkendelse til?:

Navn: Elisabeth Sievers

Stilling: klinisk undervisningsansvarlig

E-mailadresse: elisabeth.sievers@region.dk

Navn: Bettina Voergaard Poulsen (MVO)

Stilling: Kliniske underviser

E-mailadresse: Bettina.voergaard.poulsen@regionh.dk

Redegør for de kliniske vejlederes sygeplejefaglige og pædagogiske kvalifikationer og kompetencer²:

På intensivafsnittet er der ansat en klinisk vejleder med 1/6 diplom uddannelse (klinisk vejleder i sundhedsfaglige professionsuddannelser). Den kliniske vejleder har derudover efteruddannelse indenfor intensiv sygepleje.

Redegør for samarbejdet mellem den uddannelsesansvarlige, den koordinerende kliniske vejleder og den daglige kliniske vejleder:

Hjertecenteret er organiseret med et Prægraduat Team bestående af en klinisk undervisningsansvarlig og fire kliniske undervisere med formelle akademiske kvalifikationer samt kliniske vejledere med 1/6 diplomuddannelse (klinisk vejleder i sundhedsfaglige professionsuddannelser), som samlet set varetager den prægraduate virksomhed.

Den kliniske undervisningsansvarlig er faglig leder af Prægraduat Team i Hjertecentret. I samarbejde med kliniske undervisere er denne overordnet ansvarlig for at lede, organisere, tilrettelægge og udvikle klinisk undervisning og vejledning i klinisk sygepleje for

De kliniske undervisere i Hjertecentret er uddannede sygeplejersker med akademisk uddannelse. Derudover har de specialekendskab og er tilknyttet udvalgte afsnit i Hjertecentret, men arbejder på tværs af organisationen. De kliniske undervisere er ansvarlige for at lede, organisere, tilrettelægge og udvikle klinisk undervisning og vejledning i klinisk sygepleje for sygeplejestuderende. De kliniske undervisere er ansvarlig for de formaliserede aktiviteter, der er i de studerendes uddannelsesforløb f.eks. studiesamtaler, fastlagt studieaktivitet og interne prøver.

I alle afsnit er der ansat kliniske vejledere. De har klinisk erfaring og specialekendskab samt 1/6 diplom uddannelse i pædagogik (klinisk vejleder i sundhedsfaglige professionsuddannelser). De kliniske vejleder

² Minimumskravet for godkendelse er en sygeplejeuddannelse og en 1/6 diplomuddannelse.

opgaver/funktioner er blandt andet at planlægge, udføre og evaluere vejledningsforløb med afsnittets studerende samt deltage i studiesamtaler.

Materiale: *Stillings og funktionsbeskrivelser for klinisk vejleder i Hjertecenteret*

<https://www.rigshospitalet.dk/afdelinger-og-klinikker/hjerte/job-og-uddannelse/uddannelse/Sider/sygeplejestuderende-i-hjertecentret.aspx>

Redegør for hvor mange timer i gennemsnit pr. uge³ den kliniske vejleder har til rådighed til planlægning af det kliniske forløb og samarbejdet med den tilknyttede underviser:

I Hjertecenteret er det de kliniske undervisere, der varetager planlægning af de kliniske forløb og samarbejdet med de teoretiske undervisere fra skolerne. De kliniske undervisere er ansat på fuld tid til denne funktion. Vi samarbejder omkring interne prøver, problematiske forløb og har to samarbejdsfora årligt.

På *intensivafsnittet* har den kliniske vejleder to hverdage per uge dedikeret prægraduat uddannelse på afsnittet. Den kliniske vejleder har som afsnittets øvrige sygeplejerske skiftende arbejdstider og vagter.

Redegør for hvor mange timer i gennemsnit pr. uge⁴ den kliniske vejleder har til rådighed sammen med den studerende:

Den kliniske vejleder har cirka 1-2 timer pr. studerende pr. uge. Timerne er dog variabel og afhængig af den samlede studenters aktivitet på afsnittet.

Redegør for pædagogiske og faglige kvalifikationer for de sygeplejersker den kliniske vejleder evt. uddelegerer den kliniske undervisning til:

Den kliniske underviser og kliniske vejleder samarbejder tæt med afsnittets sygeplejersker omkring de studerendes kliniske uddannelsesforløb.

Intensivafsnittet er karakteriseret ved, at have et mindre team af sygeplejersker (vejlederteam), som har særligt interesse indenfor det pædagogiske felt. Vejlederteamet deltager så vidt muligt i eksterne/interne temadage samt mindre kurser af pædagogisk art. Vejlederteamet er desuden efteruddannet indenfor intensiv sygepleje.

Redegør for ansvarsfordeling mellem den uddannelsesansvarlige, den koordinerende kliniske vejleder og den daglige kliniske vejleder i forhold til *klinisk undervisning og vejledning/bedømmelse ved intern prøve*, herunder deltagelse i studiesamtaler, fastlagt studieaktivitet, ansvar for inddragelse af den studerendes studieplan og Portfolio, herunder Logbog i medicinhåndtering:

Den kliniske underviser er ansvarlig for vejledning og godkendelse af individuel studieplan, afholdelse af studiesamtaler i de studerendes uddannelsesforløb, fastlagt studieaktivitet og bedømmelse ved intern prøver i samarbejde med teoretisk underviser mm.

Materiale: *Samarbejde mellem klinisk underviser og klinisk vejleder i hjertecenteret*

<https://www.rigshospitalet.dk/afdelinger-og-klinikker/hjerte/job-og-uddannelse/uddannelse/Sider/sygeplejestuderende-i-hjertecentret.aspx>

Tværfaglige og tværsektorielle forhold

Redegør for de tværfaglige samarbejds muligheder, ressourcepersoner, personalegrupper og eksterne institutioner der samarbejdes med:

Intensivt afsnit har mange samarbejdspartnere såvel eksterne (andre hospitaler) og interne medicinske og kirurgiske sengeafsnit, traumecenteret, eksterne intensive afdelinger og opvågningsafsnits med henblik på at skabe et sammenhængende patientforløb både præ- og postoperativ.

I det præ og postoperative forløb på intensivt afsnit samarbejder mange faggrupper med hinanden

³ Intentionen med denne oplysning er at opgaver og ressourcer er i rimeligt forhold til hinanden.

⁴ Intentionen med denne oplysning er at opgaver og ressourcer er i rimeligt forhold til hinanden.

omkring plejen og behandlingen til patienten f.eks.; portør, radiografer, fysioterapeuter, operationssygeplejersker, anæstesi-læge, anæstesisygeplejerske, thorax kirurger og medicinske læger, psykiater, socialrådgiver med mere.

Eksempelvis hospitaler/ambulatorier, distriktspsykiatri/social psykiatri, primær/hospital, psykiatri/hospital, privatpraktiserende læger, sundhedscentre mm.

REDEGØRELSE AF SYGEPLEJEFAGLIGE FORHOLD

Borger/patientsituationer og forløb

Redegør for typiske borger/patientsituationer og forløb indenfor området, der danner det faglige grundlag for, at studerende kan udvikle kompetencer i relation til læringsudbyttet:

Intensivafsnittet har mange forskellige patientforløb. Studerende vil dog have særligt fokus på det hjertekirurgiske patient forløb. Dvs. patienter der får foretaget coronary artery bypass grafting (CABG), mitral/aortaklap operation og opereret for thorakale aneurisme.

REDEGØRELSE AF UDDANNELSESMÆSSIGE FORHOLD

Samarbejdsformer og læringsmuligheder

- 1. Redegør for tilrettelæggelsen af den kliniske undervisning og vilkårene for den studerendes deltagelse (max 200 tegn inkl. mellemrum):**
(Gerne med udgangspunkt i studieaktivitetsmodellen)

I Hjertecenteret deltager alle studerende på dette modul i formaliseret undervisning: "introduktion til Hjertecenteret", "studiemetodisk undervisning", "Ernæring", "sygeplejedokumentation og klinisk beslutningstagen" "sygepleje ift. patientens søvn og hvile" og "introduktion til intern prøve". Yderligere information kan findes på intrapol under *undervisningsplaner for studerende på modul 4 i hjertecenteret*

Derudover vil der være en gruppeseance, hvor de studerende mødes med tilknyttede klinisk underviser. Ved seancen reflekterer de studerendes over deres fastlagte studieaktivitet med udgangspunkt i den Pædagogiske Refleksions Model (PRM).

Afsnittene har studieunit hver tirsdag. De studerende deltager i sygeplejen til udvalgte patienter samt to konferencer. Konferencernes hensigt er at styrke de studerendes kliniske beslutningstagende i forhold til sygeplejen til patienten med udgangspunkt i Pædagogiske Refleksions Models (PRM). Ved konferencerne arbejder de studerende desuden med deres fastsatte læringsudbytter på forskellig vis.

Yderligere information kan findes på intrapol under *Præsentation af afsnittene - 4141*

- 2. Redegør for samarbejdsformer/muligheder mellem den kliniske vejleder og den studerende (max 200 tegn inkl. mellemrum):**

Den studerende vil blandt andet have vejledningsforløb med den kliniske vejleder i patientplejen, samarbejde med kliniske vejleder og underviser ved samtaler, i studieunit og ved fastlagte studieaktiviteter.

- 3. Redegør for hvordan den studerendes studiemetoder inddrages i læringsmulighederne (max 200 tegn inkl. mellemrum):**
(Fx Portfolio og den individuelle studieplan)

De studerende i Hjertecenteret arbejder med læringskontrakter, som studiemetode. Der udarbejdes to læringskontrakter per modul. Læringskontrakterne inddrages løbende i de studerendes kliniske uddannelsesforløb samt ved studiesamtalerne.

- 4. Redegør for andre tiltag, der kan understøtte den studerendes faglige læring og udvikling,**

herunder eventuelle krav/forventninger til den studerende (max 200 tegn inkl. mellemrum):

Hjertecenteret har formaliseret undervisning for studerende på modul 4, som har til hensigt at styrke de studerendes læring gennem deres kliniske uddannelsesforløb i afsnittene

Klinikkens studieunit har fokus på de studerendes kliniske beslutninger og kvalificering af dem.

Studerende må forvente at deltage i flere aftenvagter gennem deres uddannelsesforløb for på den måde at opnå lærings og vejledningsmæssig kontinuitet.

5. Redegør for hvilke sygepleje- og sundhedsfaglige forsknings- og udviklingsaktiviteter den studerende har mulighed for at forholde sig til, få indblik i eller deltage i (max 200 tegn inkl. mellemrum):

På afsnittet foregår der mange aktiviteter forsknings- og udviklingsmæssigt. Flere af disse aktiviteter ledes udelukkende af sygeplejersker, andre af læger mens andre projekter, er tværfagligt funderet, både på tværs af afsnit i hjertecenteret og i samarbejde med andre hospitaler, nationalt og internationalt.

Sygeplejemæssigt er afsnittet optaget af:

- Interventions for preventing ICU delirium.
- Tidlig Intensiv Mobilisering (MIT) af den intuberede patient. Projektet foregår i samarbejde med Holbæk sygehus, intensiv afdeling.
- Implementering af pårørende politik
- Patientsikkerhed og kvalitetsudvikling: Forebyggelse af tryksår
- Patientsikkerhed og kvalitetsudvikling: Forebyggelse af sepsis
- Patientsikkerhed og kvalitetsudvikling: Implementering af medicin scanning og PDA

GENEREL STUDIEPLAN TIL MODUL 4

Generel studieplan

Den generelle studieplan skal give den studerende mulighed for at udarbejde den individuelle studieplan.

Redegør for hvordan det er muligt at opnå modulets læringsudbytte⁵ og modulets fast- og planlagte studieaktivitet:

Den fastlagte studieaktivitet indeholder følgende elementer:

- **Klinisk del:** Den studerende samarbejder med patienten omkring sygeplejen. Den kliniske underviser vil deltage, være observerende samt vejledende.
- **Evaluerende del:** Den studerende deltager i en gruppeøvelse, hvor medstuderende mødes med tilknyttede kliniske undervisere. Ved øvelsen reflekterer de studerendes over deres fastlagte studieaktivitet med udgangspunkt i den Pædagogiske Refleksions Model (PRM).

Redegør for hvilke elementer fra Logbog i medicin håndtering, der er mulighed for at deltage i på modulet:

Den studerende medbringer *logbog i medicin håndtering* ved 1. og 4. studiesamtale.

Ved 1. studiesamtale drøftes den studerendes farmakologiske forudsætninger samt medicinkompetencer for pågældende modul.

Ved 4. studiesamtale evalueres og dokumenteres den studerendes medicinkompetencer i samarbejde med klinisk underviser i statusarkene.

Den sygeplejestuderende udfører medicindispensering og – administration på sygeplejerskens ansvar og har desuden selv et ansvar i forhold til borgerlig straffelov (LBK nr.1062 af 17/11/2011) § 79, stk. 1, § 237, § 241, § 249.

Ovennævnte betyder, at de præparater, som de studerende skal opnå kompetence til forgår under vejledning af dagligvejleder/klinik vejleder.

⁵ Hvis det enkelte kliniske undervisningssted ikke kan udfolde modulets læringsudbytte kan der samarbejdes med andre afdelinger/sektoer i forhold til at opnå modulets læringsudbytte.

Den studerende introduceres til afsnittets medicinrum og patientsikkerheden relateret til medicinprocessen

Hensigten er at den studerende skal kunne udføre sygeplejehandlinger under vejledning relateret til medicinadministration indenfor følgende områder:

- Barrierecreme
- Klorhexidin (mundskyl)
- Øjensalver
- Brentan salve/gel

Materiale: *Rammer og retningslinjer*

<http://kurh.dk/Retningslinjer>

Materiale: *Retningslinjer for medicindispensering og administration*

<http://kurh.dk/Retningslinjer/Medicindispensering+og+retningslinjer>

Materiale: *Logbog i medicinhandling*

<http://kurh.dk/Retningslinjer/Portfolio>

Redegør for læringsmulighederne indenfor medicinsk⁶ og kirurgisk sygepleje⁷:

Intensivafsnittet er karakteriseret ved at udføre sygepleje til patienter primært i den postoperative fase. Den studerende vil i dette modul særligt have fokus mod at udføre sygepleje relateret til menneskets fysiologiske behov og samspil mellem patient og sygeplejerske.

Afsnittet har både elektive og akutte patientforløb og indlæggelsestiden på intensiv er varierende fra < 24 timer til at vare flere måneder. I det følgende fremhæves centrale læringsmuligheder f.eks.:

- Kortere patientforløb - lange patientforløb
- Postoperativ sygepleje
- Sårpleje
- Postoperativ ernæring
- Postoperative observationer
- Patientsikkerheden
- Hygiejniske procedure og retningslinjer
- Sygeplejedokumentation
- Grundlæggende og komplekse instrumentelle sygeplejehandlinger
- Fagets og moralske dilemmaer i den postoperative

Afsnittet har udarbejdet materiale ” **Læringsudbytter for modul 4, afdeling 4141, hjertecenteret**” til de studerende, hvor modulets læringsudbytter er konkretiseret. Materialets formål er blandt at synliggøre og støtte den studerende i forhold til at gennemskue sammenhængen mellem uddannelses fastsatte mål og den kliniske undervisningsperiode.

Modulets læringsudbytter eksemplificeret

Reflektere over patientsituationer i relation til den enkeltes levevilkår, evner, muligheder samt sygeplejeinterventioner.

Dette læringsudbytte har fokus på, at den studerende reflekterer over og 'træner' i, at skabe relation til patienten og interagere professionelt. Derudover skal den studerende ”lære” systematisk dataindsamling i forhold til patientens levevilkår, evner og aktuelle formåen dvs. at inddrage viden omkring sociale forhold (uddannelse, arbejde og boligforhold), sociale netværk (fx pårørende), fysiske tilstand (fx sygdomme, aktuelle evner til at deltage i plejen), psykiske tilstand (krise, afkræftet, angst, mestring, motivation,

⁶ Medicinsk sygepleje forstås som: Der skal være patientforløb indenfor medicinsk sygepleje. Der skal være en klinisk sygeplejerske med relevant competence, der kan vejlede den studerende indenfor medicinsk sygepleje.

⁷ Se medsendt bilag til inspiration: *Organisatoriske og læringsmæssige rammer for opnåelse af kompetencer i kirurgisk sygepleje – afkortet forløb.*

hukommelse, sprog) i sygeplejeinterventionerne.

Begrunder valg af sygeplejeinterventioner på baggrund af praksis-, udviklings- og forskningsbaseret viden om grundlæggende klinisk virksomhed.

Dette læringsudbytte har fokus på, at den studerende blandt andet søger, inddrager og begrunder sin viden med relevante Vejledninger, Instruksur og Politikker (VIP), litteratur indenfor intensiv sygepleje herunder forskningsbaseret viden. Derudover skal den studerende have forståelse for "Visioner og strategier for sygeplejen i Hjertecenteret".

At observere og identificere fænomener knyttet til fysiologiske behov og reaktioner på sygdom og lidelse

Dette læringsudbytte har fokus på identifikation, kliniske observationer og vurderinger relateret til fysiologiske behov og reaktioner i forbindelse sygdom og lidelse sker gennem brugen af sanserne, samtale med patienten, samtale med pårørende, information fra OPUS/ICIP/KISO osv.

Her nævnes eksempler på fysiologisk behov og reaktioner:

- Respiration: Dyspnø postoperativ
- Ernæring; Kvalme eller nedsat appetit relateret til postoperative forløb.
- Udskillelser: Obstipation relateret til kirurgi, immobilisation, manglende ernæring, medicin ect.

Her nævnes eksempler på lidelse og psykologiske fænomener:

- Psykosocialt; Angst relateret til det at være indlagt på intensiv
- Lidelse, blufærdighed, forlegenhed i forbindelse med kropsspleje
- Søvn og hvile: intensivt delirium grundet manglende søvn, støj, uro

Anvende kliniske metoder til vurdering af patientens fysiologiske tilstand herunder ernæringstilstand.

Den studerende kan arbejde med følgende kliniske metoder:

- Vurdere patientens væskebalance, bl.a. via væskeskema
- Vurderer patientens ernæringstilstand bl.a. via ernæringsscreening og kost registrering.
- Vurdere patientens mundstatus bl.a. via "ROAG"
- Vurderer patientens bevidsthedstilstand bl.a. via RASS
- Tryksårs screening og stadieinddeling
- Vurdere patientens smerter og smertens karakter bl.a. via NRS og VAS

Identificere sygeplejebæhov, opstille mål, udføre, evaluere og dokumentere individuelle patientforløb.

Læringsudbyttet afspejler at der i klinisk praksis arbejdes med sygeplejeprocessen eller klinisk beslutningstagning (PRM). *Identifikation* af sygeplejebæhov sker blandt andet i forbindelse med mundtlig rapport i vagtskiftet, ved at læse den sygeplejefaglige dokumentation i ICIP og KISO, samt sygeplejefaglige observationer og vurderinger og i dialogen med patienten. *Mål* beskrives i forhold til de identificerede sygeplejebæhov/problemer. Målene kan både være korte og langsigtede. Der planlægges og udføres sygeplejeinterventioner. Sygeplejeinterventionerne *evalueres* og justeres løbende. Der dokumenteres i ICIP og KISO med udgangspunkt i læringskontraktens fokus områder.

Anlægger et patientperspektiv og samarbejde med patienten og fagpersoner om planlægning, udførelse og evaluering af sygepleje.

Dette læringsudbytte har fokus på, at den studerende indtænker patientperspektivet i planlægningen, udførelsen og evalueringen af sygepleje til patienten. Derudover er det centralt, at den studerende inddrager patientens perspektiv i samarbejde med andre faggruppe fx læge, fysioterapeut

At foretage udvalgte kliniske vurderinger og instrumentelle sygeplejehandlinger.

Eksempler på instrumentelle sygeplejehandlinger:

- Anlæggelse, pleje og seponering af ernæringssonde
- Opsætning af enteral ernæring
- Soignering af cikatriser, skiftning af forbindinger omkring fx dræn
- Anlæg, pleje og seponering af KAD
- Sugning mund/svælg

- Tilslutte patienten til nasal iltterapi: Highflow, lowflow
- Tracheostomi pleje og pleje i forbindelse med oral intubation
- Påsætte telemetri samt tage EKG
- Udføre sengebade af den intensive patient

At anvende grundlæggende hygiejniske principper og overholde gældende retningslinjer.

Den studerende har blandt andet mulighed for at arbejde med urene, rene og sterile procedurer indenfor sygeplejen.

Evaluering og kvalitetsudvikling

Redegør for hvordan evalueringer⁸ indgår i en fortsat kvalitetssikring af klinisk undervisning, fx drøftelser med ledelsen og andet:

Ved fjerde studiesamtale medbringer den studerende et udprint af det elektroniske evalueringsskema UDEVA, som drøftes imellem den studerende, kliniske vejleder og kliniske underviser. Afdelingsledelsen præsenteres for de årlige opgørelser.

Udarbejdet af

Dato: 2015

Navn (e): Bettina Poulsen

Titel (er): Klinisk underviser

E-mail adresse (r): bettina.voergaard.poulsen@regionh.dk

Tlf.: 35 45 87 75

Hvis der sker ændringer i godkendelsesperioden, der får væsentlige konsekvenser for de studerendes kliniske undervisning og modtagelse af nye studerende, skal ledelsen af det kliniske undervisningssted orientere den kliniske koordinationsenhed herom.

⁸ Her tænkes på alle former for evaluering af klinisk undervisning, herunder evalueringer udsendt fra UDEVA og fra uddannelsesinstitutionen.